

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය (ශ්‍රී ලංකාව)

**නිෂ්කර්මක කර්මාන්තයක් වශයෙන් හුණුගල්
කර්මාන්තයේ සංවර්ධන විභවතා:
දිගන ඩොලමයිට් කලාපය ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්**

සී. දිසානායක
B.Sc.(P'deniya); Dip.Ed.(P'deniya); Dip.Mgt.(OUSL)

විභාග අංකය - GE06/R/1158/98

භූගෝල විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය

**"කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජීය විද්‍යාපති පර්යේෂණ
(භූගෝල විද්‍යා) පරීක්ෂණයෙහි අවශ්‍යතාවයක් පරිපූර්ණ කිරීම
සඳහා ඉදිරිපත් කෙරෙන ස්වාධීන නිබන්ධිකාවකි."**

පරීක්ෂණ වර්ෂය: 2000 නොවැම්බර්

සාරාංශය

නිෂ්කර්ෂක කර්මාන්තයක් වශයෙන් හුණුගල් කර්මාන්තයේ සංවර්ධන විභවතා පිළිබඳ අධ්‍යයනයේදී අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ දිගන සහ අලුත්වත්ත ඩොලමයිට් කලාපයට සීමා කෙරුණි. එමෙන්ම සාම්ප්‍රදයිකව ඉතා සුළු පරිමාණයෙන් අසංවිදිතව පැවති මෙම ඩොලමයිට් හුණුගල් නිෂ්පාදනයට විශාල ඉල්ලුමක් ඇති වූයේ පසුගිය දශකයේ වන අතර එම කාල පරිච්ඡේදයට මෙම අධ්‍යයනය සීමා කෙරිණි. මෙම ඩොලමයිට් හුණුගලෙහි භූගත ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව නිසි තොරතුරු නිශ්චිත වශයෙන් දැනට ලබා ගත නොහැකි වුවද මෙම කර්මාන්තය සිදු කරන ප්‍රදේශය දළ වශයෙන් දිගින් කි.මී. 2 ක් හා පළලින් මීටර් 170 ක් ද පොළව මට්ටමේ සිට උසින් මීටර් 10 ක්ද වශයෙන් ආගනිතය. එහෙත් මෙහි භූගත ව්‍යාප්තිය මීට වඩා බොහෝ විශාල වේයැයි අනුමාන කළ හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ කඳුකර ප්‍රදේශයට අයත් මෙම කලාපය පාරිසරික වශයෙන් දැඩි සංවේදීතාවක් උසුලන ප්‍රදේශයකි. එසේ වී ඇත්තේ ප්‍රදේශයේ උන්නතාංශය, මෙන්ම භූමි විෂමතාව සහ දළ බෑවුම් සහිත ප්‍රදේශයක් වීම පමණක් නිසා නොව මහවැලි ගඟ ආශ්‍රිත මහා පරිමාණ ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත ජලාශවලට ඉතා සම්පව පිහිටීමද හේතු කොට ගෙනය. ශ්‍රී ලංකාවේ සාම්ප්‍රදයික හුණුගල් මූලාශ්‍රය වශයෙන් මෑතක් වනතුරු සලකනු ලැබූයේ වෙරළාශ්‍රිත කොරල් ඇසුරින් කෙරුණු හුණුගල් නිෂ්පාදනයන්ය. එහෙත් ප්‍රබල පාරිසරික හේතු නිසා එම කොරල් පර කැඩීම නිතියෙන් තහනම් කිරීම හේතුකොට ගෙන දේශීය වශයෙන් පවතින හුණුගල් නිපදවීමේ එකම ආදේශිත මූලාශ්‍රය බවට පත් වූයේ ඩොලමයිට් නිධි වේ. එබැවින් වත්මන් අධ්‍යයනය ආර්ථිකයේ මෙන්ම ජන ජීවිතයේදී අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩයක් පිළිබඳව කෙරෙන්නකි.

මෙම විෂය ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ මෙතෙක් සිදු කර ඇති අධ්‍යයනයන් අතිශයින්ම සීමා සහිත වන අතර එම හේතුව නිසාම මෙහිදී යොදා ගත හැකි වූ ද්විතියික දත්ත ප්‍රමාණය බෙහෙවින්ම සීමා විය. එහෙයින් සමස්ත පර්යේෂණයම පර්යේෂකයා විසින් සිය ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය තුළින්ම ලබාගත් ප්‍රාථමික දත්ත මත සිදු විය. අතිශයින්ම අසංවිදිත වූ මෙම කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් කෙරෙන ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනයකට පාදක කොට ගත හැකි දත්ත ක්‍රමානුකූලව රැස්කර ගැනීම බෙහෙවින් දුෂ්කර කාර්යයක් විය. එසේ වුවද ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ කාර්යයන්හි නියුතු වූ විවිධ වූ පුද්ගලයින් වෙත වෙත වෙතම ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රශ්නාවලි පහක් මගින් ගැටලුව විශ්ලේෂණ කිරීම් සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රාථමික දත්ත මගත් පරිශ්‍රමයකින් ලබා ගැනුණි. උක්ත හේතූන් නිසාම නියැදින් තෝරා ගැනීම වැනි ශාස්ත්‍රීය ක්‍රමෝපායයන් ප්‍රමාණාත්මක හා විද්‍යාත්මක පදනමකින් සිදු කිරීමට අපහසු වූ අතර අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය වූ දත්ත රැස් කර ගත හැකි සෑම උපක්‍රමයක්ම මෙහිදී යොදා ගැනුණි. මෙහිදී නිෂ්කර්ෂක කර්මාන්තයක් වශයෙන් මෙහි ස්වභාවය හඳුනා ගැනීමටද එහි හුණුගල් ව්‍යාප්තිය, සංයුතිය මෙන්ම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සහ ව්‍යුහයද නිෂ්පාදන සංවර්ධන විභවතාවන් කෙරෙහිද අවධානය යොමු කෙරිණි. විශේෂයෙන්ම නිෂ්පාදන විභවතාව හඳුනා ගැනීම සඳහා හුණුගල් නිෂ්පාදන මූලාශ්‍රය සහ ඒවායේ වෙළඳපල අතර පවතින සබඳතාව විශේෂ අධ්‍යයනයකට යොමු කෙරිණි. එසේම සංවර්ධන කටයුතුවලදී බලපාන සීමාවන් ගණනාවක්ද හඳුනා ගැනුණි.

හුණුගල් නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත විභවතාව ඉතා පුළුල්ය. මුල් කාලයේ හුදෙක්ම ගොඩනැගිලි කර්මාන්තයේ අමුද්‍රව්‍යයකට පමණක් සීමා වූ නිෂ්පාදනයක් වුවද මෑත කාලයේදී දැඩි විවිධාංගීකරණයකින් යුක්ත නිෂ්පාදන විභවතාවක් කරා එළඹෙන ප්‍රවණතා රාශියක් හඳුනා ගත හැකි විය. මෙහිදී හඳුනා ගත් විශේෂත්වයක් නම් මෙහි පවතින ඒකාධිකාරී ස්වභාවය විශේෂයෙන්ම නිෂ්පාදකයාට වාසි සැලසෙන තත්ත්වයකට පත් වී තිබීමයි. වෙනත් භාණ්ඩවල මෙන් නොව මිල තීරණය කිරීමේ හැකියාව නිෂ්පාදකයාට බොහෝ සෙයින් හිමි වී තිබීම කර්මාන්තයේ සංවර්ධනයට මනා රුකුලක් වී ඇත. එසේම ප්‍රාථමික හා සාම්ප්‍රදායික තාක්ෂණයකට සීමා වී තිබූ මෙම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ක්‍රමයෙන් වර්ධය වන තාක්ෂණයක් වෙත යොමු වන ප්‍රවණතා හඳුනා ගත හැකි විය. තව දුරටත් දීර්ඝ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් වීම සහ පුළුල් වන වෙළඳපල විභවතාව හේතුකොට ගෙන රැකියා උත්පාදන සඳහා ඇති ඉඩකඩ ඉතා පුළුල් වෙමින් පවතී. නිෂ්පාදන කාර්යය සඳහා වැඩිපුර ශ්‍රමය භාවිත කිරීම වෙනුවට වඩා ඉහළ නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවයක් සඳහා යාන්ත්‍රික ක්‍රම අනුගමනය කිරීමට ඇති ඉහළ විභවතාව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම. ප්‍රදේශයේ හුණුගල් කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය කෙරේ බලපාන ගැටලු අවම කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයින් දැනුවත් කිරීම, අවශ්‍ය මූල්‍යාධාර සහ උපදෙස් ලබා දීම, තාක්ෂණ විභවතාවන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම, ප්‍රමාණවත් පරිදි රජයේ මැදිහත් වීම යනාදිය අත්‍යවශ්‍ය පියවර ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. තවද පරිසර දූෂණය අවම කර ගත හැකි පරිදි නව තාක්ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම හා දැනුම භාවිත කිරීමට ඇති හැකියාවන්ද ඉමහත්ය.